

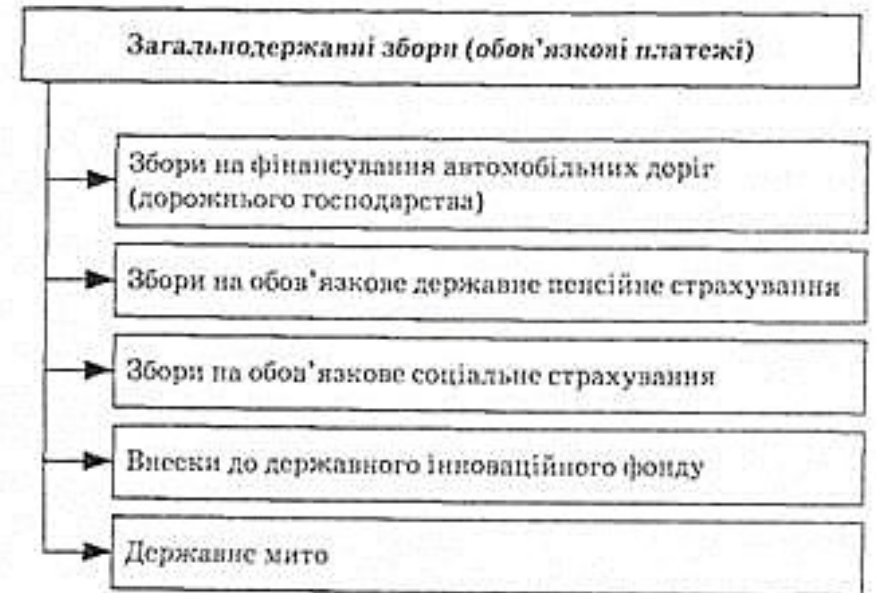
Оподаткування прибутку страхових компаній. Згідно з прийнятим 22 травня 1997 року Законом України “Про внесення змін до Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”” істотно змінилося оподаткування страхової діяльності. Об’єктом оподаткування визначено валовий дохід від страхової діяльності, який включає суму страхових внесків, страхових платежів або страхових премій, нагромаджених страховиками протягом звітного періоду за договорами страхування і перестрахування ризиків на території України або за її межами. Ставка податку визначена в розмірі 3 % від суми валового доходу, отриманого від страхової діяльності.

При оподаткуванні прибутку страхових компаній від іншої діяльності застосовується ставка 30 %. Податкове зобов’язання страховика — платника податку від діяльності, не пов’язаної зі страхуванням, зменшується на суму сплаченого до бюджету податку на дивіденди. Схему оподаткування валового доходу і прибутку страховиків наведено на наступному слайді.

<i>Ставка податку</i>	<i>Об'єкт оподаткування</i>
3 відсотки	Валові доходи від страхової діяльності (крім доходу від страхування і перестрахування життя)
6 відсотків	Валові доходи від страхової діяльності зі страхування і перестрахування життя в разі, коли договір страхування достроково розірваний і це не пов'язане зі смертю застрахованої особи
15 відсотків	Доходи нерезидентів від перестрахування ризиків на території України
30 відсотків	Доходи нерезидентів від страхування ризиків на території України
	Прибуток, отриманий з інших джерел (крім доходів від страхової діяльності): <ul style="list-style-type: none"> - відсотків за депозитними рахунками; - від реалізації основних фондів і нематеріальних активів; - від реалізації цінних паперів; - від операцій з борговими зобов'язаннями; - з інших джерел

Крім того, страхові компанії, як і будь-які суб'єкти господарювання, сплачують низку інших загальнодержавних податків, зборів (обов'язкових платежів), місцевих податків та зборів, передбачених чинним законодавством.

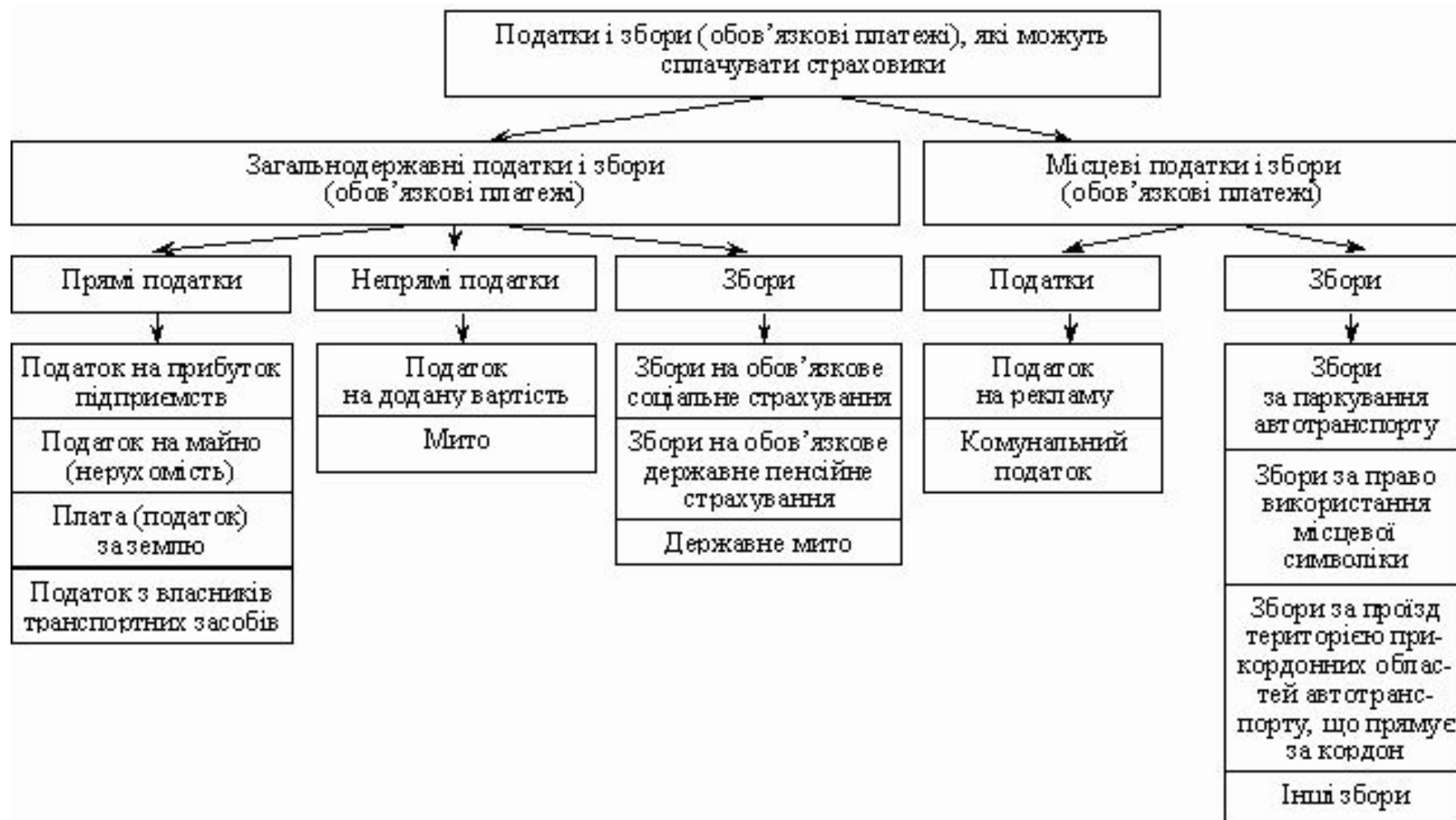
Загальнодержавні збори (обов'язкові податки):

Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі)

На цій схемі наведено весь перелік податків і зборів, які можуть сплачувати страховики.

Далі наведемо деякі пояснення стосовно окремих пунктів.

Плата за землю. Плата за землю вноситься у вигляді земельного податку або орендної плати. Платниками податку є власники землі або землекористувачі. За земельні ділянки, надані в оренду, береться орендна плата. Отже, страхові компанії можуть сплачувати податок на землю або орендну плату із земельних ділянок, які зайняті під офіси, культурно-побутові та господарські будівлі, гаражі.

Ставки податку за землю в населених пунктах встановлюються у відсотках до грошової оцінки землі або в грошовому вимірі за 1 м² земельної ділянки (якщо грошова оцінка земельної ділянки не встановлена). Ставки податку за 1 м² диференціюються залежно від чисельності мешканців у населеному пункті, а також від розміщення ділянки на території населеного пункту.

Податок із власників транспортних засобів. Цей податок сплачують страхові компанії, які мають зареєстровані в Україні власні транспортні засоби (автомобілі, мотоцикли, човни моторні). Ставки податку встановлені з одиниці потужності транспортних засобів в євро залежно від потужності двигуна транспортного засобу та одиниці її вимірювання. Якщо страховик бере в оренду автотранспортні засоби, він не виступає платником зазначеного податку.

Плата за землю і податок із власників транспортних засобів впливають на фінансову діяльність страхових компаній через формування поточних витрат, оскільки відносяться на вказані витрати. Але з огляду на незначний абсолютний обсяг зазначених податків їх вплив на фінансовий стан страховиків не істотний.

Непрямі податки. Сплата страховими компаніями непрямих податків (податок на додану вартість і мито) не пов'язані з їх основною діяльністю.

Податок на додану вартість страховики можуть сплачувати при реалізації основних фондів, нематеріальних активів, інших матеріальних цінностей, у разі надання консультаційних послуг. Податок у розмірі 20 % додається до ціни реалізації. Податкове зобов'язання зі сплати податку виникає, коли кошти покупця зараховуються на рахунок страховика як оплата матеріальних цінностей або послуг.

Податок на мито (ввізне мито) страховики сплачують при закупівлі матеріальних цінностей за імпортом. Податкове зобов'язання виникає при перетинанні митного кордону. Джерелом сплати мита є кошти, використовувані страховиком для закупівлі за імпортом.

Відрахування до цільових державних фондів. Згідно із діючим законодавством страховики мають здійснювати загальнодержавні обов'язкові платежі (збори) на обов'язкове державне пенсійне страхування; обов'язкове державне соціальне страхування.

Зазначені відрахування відносяться до поточних витрат страховика, а отже, безпосередньо впливають на формування прибутку від його основної діяльності.

Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування. Страхові компанії здійснюють зазначені відрахування на фактичні витрати на оплату праці фізичних осіб (працівників), котрі перебувають у трудових відносинах зі страховиком. Це основна і додаткова заробітна плата та інші заохочувальні і компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, які підлягають обкладенню податком на доходи фізичних осіб (прибутковим податком з громадян). Об'єктом оподаткування є також винагороди, що виплачуються страховими компаніями громадянам за виконання робіт (послуг) за угодами цивільно-правового характеру. Не враховується при визначенні бази нарахування страхових внесків виплата доходів у вигляді дивідендів, відсотків, інші витрати, які не враховуються при обчисленні середньомісячної заробітної плати для призначення пенсій.

Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування встановлено в розмірі 32 % від витрат на оплату праці працівників страхових компаній. Крім того, страхові компанії мають сплачувати збір у розмірі 32 % суми винагород, що виплачені фізичним особам за договорами цивільно-правового характеру.

Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування сплачується до Пенсійного фонду одночасно з отриманням коштів в установах банків на оплату праці. Страхова компанія має зареєструватися в органах Пенсійного фонду України.

Місцеві податки. Згідно з внесеними в 1997 році змінами до Закону України "Про систему оподаткування" передбачено стягнення місцевих податків і зборів, які надходять до місцевих бюджетів. Місцеві податки — комунальний і на рекламу. Ці податки сплачують і страхові компанії. Вони включаються в поточні витрати, а отже, впливають на формування прибутку від основної діяльності.

Комунальний податок. Обчислюється в розмірі 10 % (максимальна ставка) річного фонду праці. Останній визначається із середньосписочної чисельності працівників страхової компанії і місячного неоподаткованого доходу, що встановлений при стягненні прибуткового податку з фізичних осіб.

Податок з реклами. Обчислюється від вартості послуг за встановлення і розміщення реклами. Максимальні ставки встановлені в розмірі 0,1 % вартості послуг за одноразову рекламу і 0,5 % вартості послуг за розміщення реклами на

Страховики — платники податків і зборів несуть відповідальність за додержання податкового законодавства. У разі його порушення до них застосовуються штрафні (фінансові) санкції.

За умови, що платник податків не сплачує узгоджену суму податкового зобов'язання протягом граничних строків, визначених законодавством, такий платник податків зобов'язаний сплатити штраф у розмірах:

при затримці до 30 календарних днів — у розмірі 10 % указанної суми;

при затримці від 31 до 90 календарних днів — у розмірі 20 % такої суми;

при затримці, що є більшою 90 календарних днів, — у розмірі 50 % такої суми.

Якщо платник податків не подав у встановлені строки податкову декларацію і контролюючий орган самостійно визначає суму податкового зобов'язання платника податків, додатково до вказаного вище штрафу, платник податків сплачує штраф у розмірі 10 % суми податкового зобов'язання за кожний повний або неповний місяць затримки податкової декларації, однак не більше 50 % від суми нарахованого податкового зобов'язання або не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Якщо при перевірці контролюючим органом буде виявлено заниження суми податкових зобов'язань, заявлених у податкових деклараціях, і податковий орган самостійно донарачує суму податкового зобов'язання, платник податку зобов'язаний сплатити штраф у розмірі п'яти відсотків від суми недоплати за кожний із податкових періодів, установлених для такого податку, збору, починаючи з податкового періоду, на який припадає така недоплата, та закінчуючи податковим періодом, в якому платник податків отримав відповідне повідомлення контролюючого органу. При цьому зазначена сума штрафу не повинна перевищувати 5 % суми недоплати та бути не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Якщо платник податків до початку його перевірки контролюючим органом самостійно виявляє факт заниження податкового зобов'язання та самостійно погашає суму недоплати і штраф у розмірі 10 % суми недоплати, додаткові штрафи, а також адміністративні штрафи не застосовуються.